

Project: P.J. Jongstraat 174 te Lutjebroek, gemeente Stede Broec

Adviesnummer: 265

Opsteller: Carla Soonius

Datum: 22-12-2011

Op verzoek van het Taakveld RVE van de gemeente Stede Broec is gekeken naar het archeologische en cultuurhistorische aspect m.b.t. de aanleg van een nieuwe kas en een waterbassin.

Aangezien er nog geen nota archeologiebeleid is vastgesteld met een bijbehorende beleidsadvieskaart waarop vrijstellingen voor archeologisch onderzoek staan aangegeven, is er een archeologische Quicksan uitgevoerd door Archeologie West-Friesland. Hierbij is de archeologische verwachtingskaart van West-Friesland Oost (De Boer & Molenaar, 2006) gebruikt.

Archeologische Quicksan

Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Het zuidelijke deel van het plangebied is grotendeels bebouwd met kassen, het noordelijke deel (waar het waterbassin en de nieuwe kas komen) is in gebruik als akker/weiland.

Het bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2010' is in 2011 vastgesteld. Het zuidelijke deel van het plangebied staat aangegeven als bouwvlak (Glastuinbouw, agrarisch handelsbedrijf) binnen de bestemming agrarisch. Het noordelijke deel heeft de bestemming Agrarisch met dubbelbestemming Waarde- Archeologie.

Het waterbassin heeft een omvang van 1800 m² (60x30m) en het nieuwe bouwblok heeft een omvang van ca. 0,95 ha. Het is nog niet bekend hoe groot de nieuwe kasruimte wordt.

Archeologische waarden en verwachtingen in (de directe omgeving van) het projectgebied

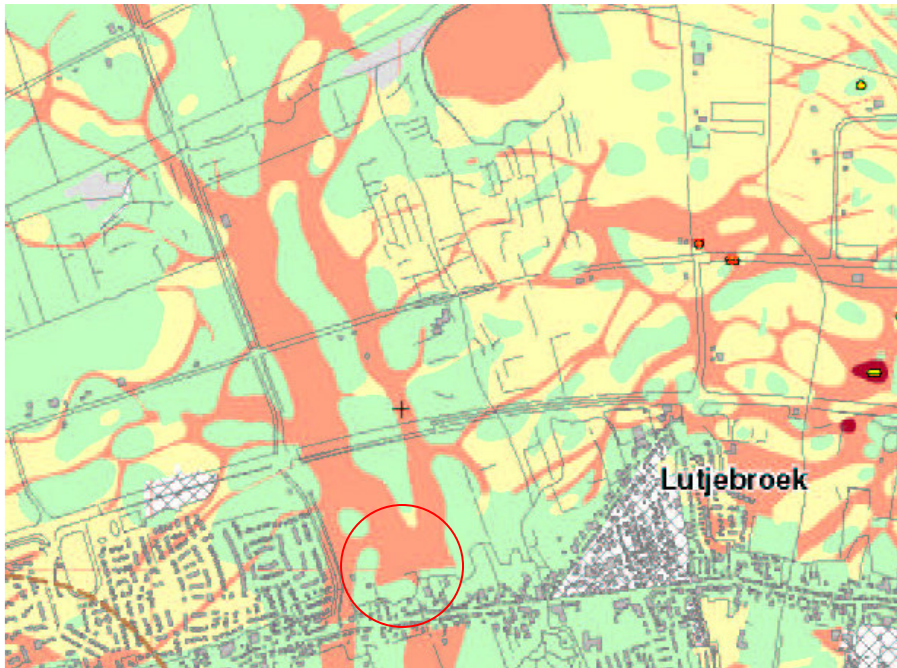
Het plangebied ligt ten noorden van het laatmiddeleeuwse bewoningslint van Lutjebroek (een terrein van hoge archeologische waarde 20A-022, monumentnummer 148780). In het kader van de ruilverkaveling het Grootslag is in de jaren '70 van de vorige eeuw een archeologische veldkartering uitgevoerd door de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Ten tijde van dit onderzoek was het plangebied in gebruik als grasland en daardoor zijn er slechts enkele laatmiddeleeuwse scherven aangetroffen (ARCHIS-waarnemingsnummers 6379, 6380 en 6410).

In 2006 is een archeologische verwachtingskaart van het gebied De Streek (West-Friesland Oost) vervaardigd (De Boer & Molenaar, 2006). De Streek kent een tamelijk uitgebreide historie wat betreft het Bronstijdonderzoek. Resultaten hiervan (m.n. ruimtelijke overzichtsgegevens: luchtfoto's, opgravingen, bekende vindplaatsen) zijn samengevoegd en geïntegreerd in enkele kaartbijlagen. Voor De Streek is een gedetailleerd verwachtingsmodel opgesteld voor twee archeologische perioden: Bronstijd en Middeleeuwen. Voor het plangebied geldt zowel een hoge (rood) als lage (groen) archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd.

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

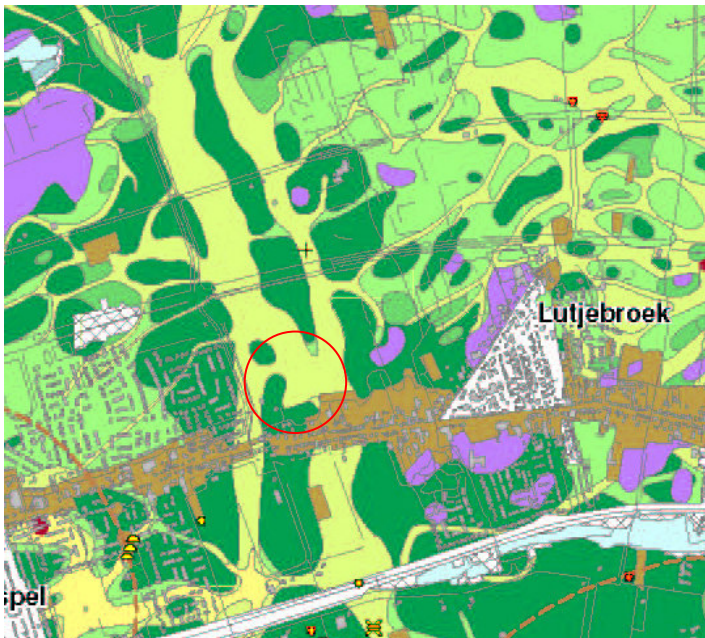
Bereikbaar: Carla Soonius; 0299-/252589/06252-72867, c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 0229-252587/06304-68593/ m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

**Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten
Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec**

Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) op de archeologische verwachtingskaart voor de Bronstijd (De Boer & Molenaar, 2006).

De verwachtingsmodellen die ten grondslag liggen aan de verwachtingskaarten zijn niet door middel van veldwerk getoetst. Dergelijke toetsing is echter van groot belang om de uitgangspunten van de modellen beter op waarde te kunnen schatten. Om deze reden wordt aanbevolen om een veldtoets uit te laten voeren waarbij een representatieve steekproef van de verschillende verwachtingszones wordt gehanteerd. Dit betekent dat zowel zones met een hoge, middelhoge als lage archeologische verwachting worden onderzocht. Ook wordt aanbevolen om, eveneens door middel van een veldtoets, de archeologische waarden van de door Ente gekarteerde oude woongronden (bruin op de kaart) vast te stellen.

Globale ligging van het plangebied (rode cirkel) op de bodemkaart van Ente (1963)

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius; 0299-/252589/06252-72867, c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 0229-252587/06304-68593/ m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

**Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten
Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec**

Conclusie

Op basis van de geplande ingrepen en de hoge archeologische verwachting is een archeologisch onderzoek in het kader van de AMZ-cyclus vereist. Dit archeologisch onderzoek dient te bestaan uit een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek.

Doel van het verkennend booronderzoek is tweeledig:

- het in kaart brengen van het prehistorische landschap en daarmee de mogelijkheden voor bewoning in de Bronstijd;
- bepalen van de intactheid van de bodem.

Archeologie West-Friesland kan een dergelijk onderzoek uitvoeren, maar het kan ook door een archeologisch bedrijf worden uitgevoerd. De kosten van een dergelijk onderzoek dienen in de regel betaald te worden door de aanvrager van de WABO-vergunning.

Op basis van bovengenoemd archeologisch onderzoek zijn in principe vier opties mogelijk:

- het terrein wordt vrijgegeven, omdat er geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
- indien blijkt dat de archeologische resten grotendeels zijn verstoord kan er een bouwbegeleiding worden geadviseerd;
- archeologische waarden worden in de bodem veiliggesteld (behoud in situ);
- archeologische waarden worden opgegraven.

Bronnen:

Boer, G.H. de & S. Molenaar, 2006. West-Friesland Oost. Provincie Noord-Holland. Een archeologische verwachtingskaart voor De Streek. *RAAP-rapport* 1290. Archeologisch Adviesbureau RAAP, Amsterdam.

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *Verslagen van landbouwkundige onderzoekingen* nr. 68.16. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Vries-Metz, W.H de, 1995. Luchtfoto-archeologie in oostelijk West-Friesland. Mogelijkheden en resultaten van archeologische Remote Sensing in een verdwijnend prehistorisch cultuurlandschap. Proefschrift Universiteit van Amsterdam.

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius; 0299-/252589/06252-72867, c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 0229-252587/06304-68593/ m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl